

Inspirace životem Elišky Přemyslovny

výstava výtvarných prací

je výstupem projektu **KOŘENY VLASTI – Pocta Elišce Přemyslovně a posledním Přemyslovcům**, který byl v roce 2016 součástí celostátních oslav 700. výročí narození Karla IV., prvorozeného syna královny české a polské, Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského.

Projekt obdržel záštitu ministra kultury pana Daniela Hermana a náměstkyně primátorky hlavního města Prahy paní Evy Kislingerové.

Projekt podpořilo MK ČR & Hlavní město PRAHA.
Partnerem výtvarné soutěže Život Elišky Přemyslovny je Národní galerie v Praze.

Generální partner: společnost ČESKÉ TEPLO, s.r.o.
Nositel projektu: Nadační fond Mikuláše Daczického z Heslova
Garant genealogických vstupů projektu: RODRO, z.s.
Partner: Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola Praha.

Autorka projektu: Zdenka Zemanová

Kontakt: koreny.vlasti@gmail.com
www.koreny-vlasti.cz

Výtvarná soutěž Život Elišky Přemyslovny

ve svých podmínkách neomezovala volbu a formu výtvarného vyjádření, které ponechala na mladém tvůrci.

Výtvarná soutěž byla vypsána pro 2 věkové kategorie; a sice:

- 1.) jednotlivci ve věku 13–15 let
- 2.) jednotlivci ve věku 16–18 let

Účastník soutěže svoji přihláškou do soutěže dal zároveň souhlas s dobročinným využitím svého výtvarného díla a vzdává se autorských práv.

Hodnotící komise zasedala dne 12. XII. 2016. Při hodnocení byla mimořádně stanovena samostatná kategorie – práce v oboru kaligrafie. Slavnostní vyhlášení výsledků výtvarné soutěže se uskutečnilo dne 22. XII. 2016 v impozantních prostorách bývalého Kláštera sv. Anežky České, v kostele sv. Františka, pod patronací Národní galerie v Praze.

Vítězkou 1. věkové kategorie se stala: **Tereza Charamzová** (13 let), se svým výtvarným dílem „**Eliška Přemyslovna ve zlatostříbrných šatech**“; ze Základní školy Praha 9-Kyje
Vítězem 2. věkové kategorie se stal: **Edgar Mašek** (18 let), se svým dílem „**Portrét - Eliška Přemyslovna**“; z VOŠUP a SUPŠ Praha 3;
Vítězkou mimořádné kategorie kaligrafických prací se stala: **Lucie Jiranová** (18 let), se svým výtvarným dílem „**Inciála**“, ze Střední školy Náhorní, Praha 8.

Na facebookových stránkách projektu „korenyvlasti“ můžete hlasovat pro „Cenu veřejnosti“. Informace o projektu získáte na adrese: koreny.vlasti@gmail.com, či na webových stránkách: www.koreny-vlasti.cz

Do hodnocení bylo předloženo celkem 30 výtvarných prací, které jsou nyní součástí výstavy Inspirace životem Elišky Přemyslovny.

Eliška Přemyslovna (20. ledna 1292–28. září 1330 Praha–Vyšehrad) byla manželkou Jana Lucemburského (10. srpna 1296–26. srpna 1346 Kresčák).

Jan, německy Johann von Luxemburg, Johannes der Blinde, francouzsky Jean de Luxembourg et de Bohême či také Jean l'Aveugle, který byl jako desátý český král (1310–1346, korunován roku 1311; zvaný jako „Slepý“, dle svého činu, kdy byl jako již slepý, údajně na své přání, svými pobočníky svázán s koňmi, veden na straně francouzské do boje u Kresčaku, která je považována za první velkou bitvu v počátku stoleté války („Stoletá válka“ byl konflikt mezi Anglií a Francií v letech 1337–1453). Jeho chrabrosti vzdal později hold anglický princ Eduard, syn Eduarda III. přijal do svého znaku tři pera z chocholu jeho přílby a za své přijal i jeho heslo *Ich diene* (sloužím).

Eliška Přemyslovna dcera českého a polského krále Václava II. & Guty Habsburské, jedna z 10 jejich dětí, byla vychovávána ve svatojiřském klášteře (bývalý benediktinský ženský klášter svatého Jiří s přílehlou bazilikou sv. Jiří v Praze, se nyní nachází ve východní části komplexu Pražského hradu při katedrále svatého Víta, kde byla abatyší její teta Kunhuta Přemyslovna, přičemž je možné, že se Eliška měla stát následnicí své tety u sv. Jiří, čemuž však zabránily následující historické události.) Eliščin dětství nebylo šťastné, o matku přišla už v pěti letech a byla svědkem otcova pomalého umírání. Její život byl velmi komplikovaný. Eliška byla posledním Přemyslovcem na českém trůně; je pochována v bývalém cisterciáckém, Zbraslavském klášteře (Aula Regia), jehož základy položil Václav II. a kde také vznikla Zbraslavská kronika.

Prvorozený syn Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského **Karel**, byl pokřtěn jako Václav (14. května 1316 Praha–29. listopadu 1378 Praha); jméno Karel přijal při biřmování během své výchovy ve Francii po svém strýci a kmotrovi Karlu IV. Sličném. Karel IV. patřil mezi nejvýznamnější panovníky vrcholného středověku. Byl neobyčejně vzdělaný a inteligentní, plyně hovořil pěti jazyky.

Karel IV. byl jedenáctý český král, vládnoucí jako **Karel I.** od srpna 1346 až do své smrti v listopadu 1378. Karel IV. byl římsko-německý král od července 1346 a od roku 1355 císař římský. Byl také italský (lombardský) král od roku 1355, burgundský (arelatský) král od roku 1365, moravský markrabě v letech 1333 až 1349 a lucemburský hrabě v období let 1346 až 1353. Pocházel po otci z dynastie Lucemburků.

Byl to první český král, který se stal také císařem Svaté říše římské, a byl posledním korunovaným burgundským králem.

Stal se tak osobním vládcem všech království Svaté říše římské. Svou moc využil ke zkonsolidování českého státu, který byl od jeho doby znám jako Koruna česká. Již jako císař nechal vytvořit Zlatou bulu, nejvýznamnější říšský ústavní zákon, který platil až do zániku Svaté říše římské roku 1806. Ta také významně upravovala vztah českého státu k říši a potvrzovala jeho výjimečné a nezávislé postavení v rámci říše. Jako český král proslul především založením univerzity v Praze, která nese jeho jméno, výstavbou Nového Města pražského, stavbou kamenného Karlova mostu přes řeku Vltavu v Praze, zbudováním hradu Karlštejna a mnoha dalšími počiny.

Spolu s otcem započali se stavbou Svatovítského chrámu. Karel také dosáhl významné územní expanze českého státu, především severovýchodním směrem a to hlavně díky své obratné sňatkové politice.

Děti Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského:

Markéta Lucemburská (1313–1341)
Jitka/Bona Lucemburská (1315–1349)
Václav/Karel IV. (1316–1378)
Přemysl Otaškar (1318–1320)
Jan Jindřich (1322–1375)
Anna Lucemburská (1323–1338)
Eliška Lucemburská (1323–před 1330/?1324)

